

Teknikk

3D

Muligheten for å lage og vise en film i 3D har eksistert siden 1890, men det har tilhørt en nisje innen filmindustrien. Det er fordi produksjonskostnadene knyttet til å lage film i 3D har vært så høye og fordi det ikke har vært et standardisert format til bruk for underholdningsbransjen. Det var likevel et oppsving for 3D-filmer på amerikanske kinoer både på 1950- og 1980-tallet. Teknisk sett er 3D-film en projeksjon av bilder på et lerret som ved hjelp av optiske illusjoner oppfattes som tredimensjonale. Med dagens muligheter for 3D-modellert dataanimasjon for digitalkino, ser man nå en ny renessanse for denne typen film.

Fra kinoene som har vært med i det digitale forsøksprosjektet ser man at 3D-filmene er blitt svært populære, noe for eksempel *Avatar* beviser til fulle. 3D-visningene av film på kino gir publikum en ny og spennende opplevelse som i praksis bare er tilgjengelig på kino.

For å vise slik film må kinoen i første omgang være digitalisert. Deretter kreves det tilleggsutstyr som gjør det mulig å se 3D. Det finnes fire forskjellige systemer å velge blant, og det er opp til hver enkelt kino å velge det utstyret som passer kinoen best.

Ettersom det er opp til hver enkelt kino å avgjøre om det skal investeres i 3D-utstyr, er det vanskelig å si noe om hvor mange kinobedrifter og/eller kinosaler som blir tilrettelagt for 3D i årene som kommer. For kinoene som foreløpig er avventende til en slik investering, vil filmutvalget og inntektsmulighetene antakelig være førende.

Globale kravspesifikasjoner

Det digitale systemet som nå innføres i Norge er basert på et system de store Hollywood-studioene er blitt enige om å benytte.

I 2002 gikk studioene* sammen om å etablere en spesifisering for digital kino. De satte ned en gruppe som fikk navnet Digital Cinema Initiatives (DCI), og spesifiseringen som nå følges verden over er kalt DCI-spesifiseringen. Det ble etablert og dokumentert spesifiseringer for en åpen arkitektur for digital kino som sikrer at filmen skal kunne vises på alle kinoer verden over, og ikke minst sikre innholdet mot piratkopiering.

Ved å etablere et felles sett av kravspesifikasjoner, sikres distributører, studioer, kinoer, digitalkinoleverandører og utstyrsfabrikanter interoperabilitet og kompatibilitet. Ettersom så mange av de store Hollywood-studioene forholder seg til DCI-spesifiseringen, er det en forutsetning at innholdsutviklere og utstyrsleverandører leverer i henhold til spesifiseringen.

I Norge har alle anbudene som er lagt ut et krav om utførelse og leveranse etter DCI-spesifiseringen, og kinoene er forpliktet til å velge slik utstyr for å kunne vise film digitalt.

* *Metro-Goldwyn-Mayer, Paramount Pictures, Sony Pictures Entertainment, 20th Century Fox, Universal Studios, The Walt Disney Company, Warner Bros.*